

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХОРАЯ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЯ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

МАЛ КЫШТАГЛАДЫШКЫНЫЧЕ КИЧЭЭНГЕЙНИ КҮШТЕЛДИРЕР

Областың колхозтарының болгаш советтарының малдары ам кыштагладышкыныч шынчы уезинче кырып турар. Чүз дөз, сөөлүгү ху- нерде кыштын согу динчээ, кайы- даа райондарда төртүр малдар оол- да өгөзгөн болгаш чаш малды до- руктарына чыгып ораң-сава че- дишпей, чамдык кыштагларда че- дишкенге мал чечнери үстүн ту- рар.

Индиг турда-ла бо үгө чедир райондарда мал кыштагладышкыныч- ында онда кичээнге салынмай келген. Декабрың төңүзүгө чедир оок утүг динчээ, хар чүз бо- луп келген баймады көргөш, кыш мынды болганда дүзүрөн хө- рөк чөк деп хөнгө алыска, рай- оннарың болгаш ажал-агыйла- рың уурутучулары мал кыштаг- ладышкыныч уурутучулары база көтөрүмдү сүзүрткөндөр. Оң тү- нөлдө чамдык перлерде малдыч күтүз арып турар эвес, харың хорамчага тазарып турар чүз бар.

Чокта чаз СЭКП обкомунуң бю- роозунга Улуг-Хем районда мал кы- штагладышкыныч чоруп турары- ын дугайында райком секретары өш Градобоевтиң иштелини дин- чап, районун колхозтарында мал кыштагладышкыныч өрткөн чыл- дык кышкында ышкыш бо чымын база багай чоруп турар деп демет- кер. 1958 чылдың өгөзгөн де- кабрь 10-га чедир районга чедир муң ажык баш мал өлгөн болгаш үш муң хире малдын күзү арып бас- ыраан. Индиг турбөзө, Ленин аттыг, «СЭКП-нин XX съездин» болгаш өскө-даа колхозтарда малдын азаага, чечерилгенин шын ор- ганнастарынын утуу, харың мал чечнерин төтөгөлгө салгылаар, бөдүр болгаш шыктыг чечнери ма- ла сайырадык белекпейи бөр болгаш олардың чарыгдалынын үчүгүн кылбайн турар. Мал кай- зарының септегенге дооулбаан, чаш малдарга чыгып кайылар чедир белекпейиңер.

СЭКП райкомунуң бюрозу болгаш райбүтүсөк малчынарынын орту- зунга политиктиг ажалы кошпа- чы, мал ажылының байды дөш ажал-агыйлаңын уурутучулары- ын, партия өгө органдарында мал болгаш көзө ажал-агыйлаңын тускай өрткөнтүрүндөн шычтын негедө салбайн турар.

Мал кыштагладышкыныч байды чамдык өскө районнарың колхозтарында болгаш советтарында база өкч эвес. Чөөн-Хемчик рай- онун «Кызыл тараачын» колхозу- ын чамдык хойжулары кайы- ча- гундан чаш хураганнары өлгө- ркө ажаан турар. Танды район өр- ткөн чымын мал ажылында утүг- тогаралдык болган хирезинде-ле оң чотур түнөк кылбайн, ам мал кыштагладышкыныч ала-чалаар- лаашкында килерген. Районун уурутучулары болгаш колхозна- рын даргалары кыштагларда, фер- маларда байдалары кыры-биле көрүп, малчынар ортузунга тод- рай ажал кылбайн турарлар.

Чед чыл пиланын баштайгы чымы—1959 чылда малдын баш сааны өстүрө, оң продуктулаш бидер, мал ажылынын продукту- ларын белекээр талазы-биле утүг- тогаралар салдынып турар. Бо со- руталарың мал кыштагладышкы- ныч чедилкиниң өрткөнтөй, мал- дың чаш төзүп бүрүн камгалап ал- байн турган, канчан-даа шийтир- леп шыдаас.

Ам мал кыштагладышкыныч чедилкиниң сүзүрүлгө, белекээр ма- ла кайы-хаман чөк төтөгөлдөр болгаш шалдарда хой саанын хиреке алып турар чорук шын эвес. Эрткен кышын муң-муң баш малдын көгөрүмдү болуусуна, бо кышын чүзө индиг көгөрүмдү чайлаар эвес, харын малдыч продуктулаш утүгүмдү болуусуна ужурап бил. Колхоз, совет болгаш мал ажылы- нын форма бүрүзүгө малдыч кыш- ын байдалын до-доруан хынап көр- гөш, мал чечнерин чарыгдалын ай-айларга планнап хуваар, чечер сөзүртүлгө болгаш малдыч чеч- керилгени, ажалдаан эки ор- ганнастарының чечкерилерин алыр.

Чаш мал хузаан алырында чед- чир чымыр кайылар белекпейиңер- мен болгаш утүг малдарын кайы- биле бүрүн хандырбаан ажал- агыйларда дооулбаан мал кайы- ларын өң дүзүр дооузынын, чаз кайыларын тударынын чечкериле- рин алыр чүзүлгө.

МТС-терин, советтарын болгаш колхозтарын тускай өрткөн- нилерге мал ажылының совет- териниң хандырлыгын өңкөлдөр дөш боттарының харысалгазын ме- дереп билер ужурап. Олар хей кезинде-ле сүзүрүлгө олар чоруктап чыгып, ам оларда, фер- маларда малчынар ортузунга мал кыштагладышкыныч шүүт ор- ганнастары болуп ажалдарын олардын шычтын негөз көрөт.

Ажал-агый бүрүзүгө малдыч күш- тенгилгениң байдалын тодарадыр болгаш күжү кошпай берген мал- дарын тускай утүг азыраарың кемчөөн алыр. Никитиниң малына хорамча болган тазарыга бүрүзү- чө ветеринария ажалдаачыларынын актымын тургузар, бүрүзүгө киле- лерин доруан килердир.

Бо үгө малчынар кыштын утүг болгаш берге үзүн ажал өрткө дөш шычтын демекселе амыр- дыч чөк ажалдан турарлар. Моң ужурунда малчынарың ажал- ыра-чуртталгычы, культураг негеделеринче онда кичээнге салып. Партия, комсомол органдары болгаш культура ала- ыч чедери малчынар ортузунга по- лит-массалык ажалын улам күш- телдирер херес, СЭКП ТК-ның де- кабрь Пленумунуң доктаалы бо үгө- ле малчынар танымал, мал кы- штагладышкыныч чедилкиниң өрткөнтөр, малды чаш төзүп бүрүн камгалап алыр талазы-биле хузаа- гелерин ап турарлар. Соруга бол- зу чүзө хузаагелер алырында эвес, харын ол хузаагелерни чедир алырын органдары, мал ажал- даачыны бүрүзүгө харысалгазын бидер, декабрь Пленумунуң ма- териалдарын малчынарга улам хандыр таныштырып болур.

Бай-Тайга районун Сталин аттыг колхозунуң эш Байыс- ланга уурткан туугулар бри- гадазы XXI съездин ажал- тынарына чедир туугу мате- риалдары белекээр планын куу- садирин хүлээнгенер.

РСФСР-ниң Дээди Сөвединге сонгулдар талазы-биле Төп сонгулда комиссиязынын составына кандидаттар депшидилгези

РСФСР-ниң Дээди Сөвединге сон- гулдар талазы-биле Төп сонгулда комиссиязынын составына кан- дидактар депшидилгези Россия Феде- рациясында өгөзгөн.

Профессионаллар Эвилелериниң Бүтү-эвилел Төп Чөвүлелиниң Президиумунуң хурамына РСФСР-ниң Дээди Сөвединге сонгулдар тала- зы-биле Төп сонгулда комиссия- ынче ВИСФС-тин секретары В. И. Прохорошту ВИСФС-тен депшидер деп шийтирини үндүргөн.

Арияга, Узар-чүтүгө болгаш Флотта Дузаларының Бүтү-эвилел Эки-тура Никитини Төп сонгулда комиссиязынче СССР-ниң ДОСААФ ТК-ның Даргазы Совет Эвилелиниң Маалыры П. А. Белевту депшиткен.

Курск областың Стрелец райо- нуна Ленин аттыг көдө ажал- агый артедийн колхозчулары Төп сонгулда комиссиязынче бөдүрүн колхозунуң алдарың саанчыы Л. А. Семенованы бир эи-сөтөд- биле саналдаанар.

ВЛКСМ-ниң Бурат обкому ко- миссиянын составына ВЛКСМ об- комунуң секретары О. Г. Дамбаевти ВЛКСМ-ниң Бурат область органи- зациясында депшиткен.

Карел АССР-ниң Шуйск-Витан- скиде мин-улетур ажал-агый- ның ажалчылары, инженер-тех- нистиг ажалдаачылары болгаш ал- бан-хаакчылары комиссиянын со- ставына боттарының тазон кыл- дыр моторчыы В. С. Богдановту депшиткенер.

Якутияны Профсоюздериниң об- ласть Чөвүлели РСФСР-ниң Дээди

Сөвединге сонгулдар талазы-биле Төп сонгулда комиссиязынын со- ставына Якутияны обшроф чөвү- деленин даргазы—И. Ф. Ночайцевти депшиткен.

РСФСР-ниң Чогаалчылар Эвиле- линден Төп сонгулда комиссиязы- ның составына РСФСР-ниң Чогаал- чылар Эвилелиниң баштаар чери- ниң даргазы Л. С. Себелевти деп- шидер деп шийтирини РСФСР-ниң Чогаалчылар Эвилелиниң баштаар чериниң бюрозунуң калбак хурамы хүлээп алган.

Горькийде «Кызыл Сормово» за- водта үшкү суюу корузуңуң бол- гаш ийити судно-механиказынын сабырларынын ажалчынарынын, албан-хаакчыларынын, инженер- техниктиг ажалдаачыларынын хей кижиги киришкен хурамына РСФСР- ниң Дээди Сөвединге сонгулдар талазы-биле Төп сонгулда комис- сиязынын составына «Кызыл Сор- мово» заводтуң коллективинде СЭБ- ниң Сормово райкомунуң секретары А. А. Рыбановту депшиткенер.

Ижевскиниң металлургия заводу- нуң коллектив Төп сонгулда ко- миссиязынче бөдүрүн калыңды кылдыр заводта калыңдыктер бригадири И. Ф. Никитиниң адын азданнар.

Сонгу-Осетинде чырымдышкы- нын, дээди школаның болгаш өр- ткөн черлериниң профсоюз об- ком РСФСР-ниң Дээди Сөвединге сонгулдар талазы-биле Төп сон- гулда комиссиязынын составына кандидат кылдыр башкы З. Д. Беку- зарованы депшиткенер.

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

Болхотун партия организациязы (2 арын).
Т. Мады. — Часка өй-шаанда белек- кенир (2 арын).
М. Пахомов. — Совет Тывада культу- ра-нык айттарыңар (2 арын).
С. Тамба. — Каз-Хемде башчылар ху- ну (2 арын).
О. Килин. — Даараналга бөлүктө (2 арын).
П. Сайн. — Бистин районунуң хөдөө- жөн-нөри (3 арын).

Ч. Кунга. — Район библиотеказында (3 арын).
Н. Кудамы. — «Айт четкен сыын» (3 арын).
А. И. Миколонин АБШ-та чоруп турары (4 арын).
Бүтү кижиги төрөлгөтөннө чоргааралы (4 арын).
КНО: Ш. Салчан-оол. — «Дайынны оруктарында» (4 арын).

ВЛКСМ ТК-ДА

Химия улетпүрүнүн эң чугула тудугларын шалыпчы темпелер-биле тудар

ССР-ниң Күрүлганынын, СССР- ниң Министрлер Чөвүлелиниң химия талазы-биле Күрүне комитетиниң, комсомолуң хооромнарынын, об- комнарынын, райкомнарынын, эви- лелдешкен республикаларынын ВЛКСМ ТК-ларынын секретарыларынын, химия улетпүрүнүн бидүрүлгелериниң тудугларында комсомол комитетте- риниң секретарыларынын болгаш ол тудугларынын штабтар начальны- териниң, химия тудугларынын ча- гыларын күсөйип турар машина тудугунуң бидүрүлгелеринде комсо- мол комитеттериниң секретарылары- нын, комсомолчу домналар тудуг- ларынын штабтар начальныктериниң киржилгези-биле ВЛКСМ ТК 1959—1960 чылдарда ажалдаан килер химия улетпүрүнүн бидүрүлгелериниң тудурына комсомол организация- рынын шөфтөшкенин күсөйлидир талазы-биле темпелерин ажалдап кылгын.

СЭКП ТК-ның май Пленумунуң болгаш ВЛКСМ-ниң XIII съездини- ниң шийтирилгенин күсөйтинчээ, комсомол организациялары химия улетпүрүн дүргөн хөдөлдөр дөш өтүг улетпүрүг демексиге иденей- лиг килеринче комсомолчуларын болгаш аныктарын хандышкыр талазы-биле тодарай ажалы ыш- ган деп, бо айттарыңың талазы- биле хүлээп алдынган доктаалда де- мектен турар. Сумайсканиң синт- тетиктиг каучук заводуңуң бирги ээ- чөө, Уфимскин химия заводуңуң болгаш Стерлитамакскин синт- тетиктиг каучук заводуңуң чамдык тудуглары, Ростов областың Вол- гоград хойрайында үскүр чүдүлөр согукучуларынын комбинатынын баштайгы ээлчөөн комсомолчулар- ының болгаш аныктарыңың иденей-

лиг киржилгези-биле ажалдаан килген.

Киевтин кызыл болгаш синт- тетиктиг волокон комбинатында, ме- талл тудугулары, а ол ышкы Ки- евтин «Большевик» заводуңуң ко- сомолчулары болгаш аныктары тудугларынын шалыпчы темпелерин хандырамынче уланган үнө- лиг эгелекшенин үндүргөндөр.

Химия улетпүрүнүн ажалдаа килер тудугларының бүтү тудуг- жуларына анык килерилер олу- ру тудурын хуусаа бетинде дөмдөр дөш кылгырыгын үндүрүп, а ол ышкы ол тудугларынын чагыларын өй-шаанда күсөйлидир хандырамын- че бидүрүлгелерин комсомолчу- лар болгаш анык ажалчынарынын кылгырып.

Донбасса комсомолчу шахта- ларын, комсомолчу домна стугула- рынын болгаш өскө-даа шалыпчы тудугларынын тудуруна киржиле та- лазы-биле комсомол организация- рынын дүрүлгөзүн ажалдаан килер, химия улетпүрүнүн 1959—60 чылдарда ажалдаа килер 27 бидүрүлгелерин тудурунче кичээ- гейни шөфтөшкенин ВЛКСМ ТК комсо- мол комитеттеринге сүмөлдө; химия улетпүрүнүн тудуг бүрүзүгө ажал херетин байдалы тодарап көөрүн болгаш химия улетпүрүнүн тудугларын ажалдаа өй-шаанда килеринге дүзө көргөзүр талазы- биле сонгааралдыктын чөк хөмчө- лөрдү алырын комсомолчу об- комнарына, крайкомнарына, эвиле- лешкен республикаларынын ВЛКСМ ТК-ларына дааскан.

Комсомолуң Төп Комитеди анык ажалчыларын патриотчу эгелекшө- клин дөшкөн болгаш СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң химия та-

лазы-биле Күрүне комитетин- биле химия улетпүрүнүн 1959—60 чылдарда ажалдаа килер кыл- дыр дөргөнгөн тудугларынын аны- ктар коллективтериниң чарыкын чараан. Комсомол комитеттери болза ол чарыкка бүтү анык тудуг- жуларын хандышкыр, коммунис- тиг күш-ажыл бригадаларынын шийтирилгенин бүтү хөмчөлдөр- биле калбартыр ужурап.

Химия улетпүрүнүн тудуглары- ның тудуг материалдары-биле, ме- талл конструкторлар-биле, дерит- хөдөөлөрдө-биле, телевидел-смета документациязы-биле хандырткы- нын хынаар талазы-биле, а ол ыш- кам ол тудугларынын чагыларын машина тудугунуң бидүрүлгелериниң болгаш телевидел организация- ынын канчаар күсөйип турарын хы- наар талазы-биле 1959 чылдың ян- варь—февраль айларда рейд чоруду- рун шийтирлөп.

Комсомол организациялары, комсомолчулар болгаш аныктар химия улетпүрүнүн тудугларынын 1959—60 чылдарда хуусаа бетин- де ажалдаа килер дөш чарык- ты дайынчы бөзү-биле калбартып, Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиясынын айтканын бөзүр 1959—65 чылдарын дүрүзүгө химия улетпүрүн дүргөн хөдөлдө- риниң программалык боттарынарыңа салынынын килер дөзөнгө ВЛКСМ ТК бидүрелин илгерилээ.

Чер болгандан

«Элегес» совхозун механизатор- лары чамдык хөвү ажалыга хына- чалык белектейин турар. Дөртүк кварталда 17 тракторларын орун- га «ДТ-54» маркалыг 10, «Беларусь» дээр 8-миңдыг 18 трактор- ларын септөөн. Оон ашылда 30 сепалар, тракторун 22 андызы- нары болгаш жогулдарын өскө-даа машиналары база септеттиген. Бе- зеткел организация чоруп турар.

Барыш-Хемчик районда «Боль- шевик» колхозунуң малы хур кы- штагалап турар. Белекпей алганы 1957 тоноа ситенин, 1657 тоноа силор- ын, малдын өскө-даа чечнери шын чарыгдал, кышкы ордун чөк ажал- ырап турар. Болхотун ажал чөк кичээнге кышкы мал ажылыңа уланган. Фермаларда мал чечиниң кулаарынын улам көбүдөй турар.

Шуурмакта улетпүр комбинаты өрткөн чылдың бидүрүлгө планын ийи айлар бүрүзүгө күсөйтөөш, ол талазы-биле чарыштын кызы туугу чедир алган. Оңу белек көдүрү- шаан, коллектив сөөлүг ийи айлар- да планна ажык 400 муң рубльдиң продуктуларын бидүргөн. Чаз чылдың баштайгы хүнөринде ажалдык көргүзүлгө улам бедир турар.

Хову-Акс комбинаттын тудуг- жулары өрткөн чылдың тудуг-мо- таж ажалының планын 109,5 хуу күсөйтөөн. Бетон көдөр завод, чаз электр станцияны, чокурула де- ки болгаш маш заводу ажалдаа килерген. Ийи квартиралыг 5, сес квартиралыг 2 база нинти чурт- талынын 1 тудугларын дооулган. Уруглар килерлер болгаш өскө-даа өлгөн каш тудуглар кылдыган.

Тес-Хем районда «Ак-Эрик» кол- хозунуң хаб бичырыкчыны өш Ма- далаа ол ажалыга сес чыл ажал турар. Оң улетерин өөренип алган хөдөөлөр колхозта хей, пелары- да бенин дөрт кижиги ажалдап турар. Мастер Мандалмааның бичырган хабенин школары өөреникчилери болгаш сууруңуң чоңу малтал турар.

«Кызыл тараачын» колхозта

БЫЗЫЛ-МАТЛАНЫ. (Телефон- биле). Барыш-Хемчик районун «Кы- зыл тараачын» колхозунуң төртүр хаваннары оолдун турар. Хаван фермасында 7 хаваннар оолдун. Олардан 71 хаван оолдун алдыган. Оң пилгине хаван алаачкыны Сөбөткитин ажалат турар хаваннарынын бирөөн-де 11 хаван оолдун оолдун. Оон ийи колхозтун 14 төртүр хаваннары чокук үгө шүүт оолдар.

Болхотун хойлары хураганнап эгелеэн. Ажылында 318 хойлар хураганнап. Оларын хураганнап чөтө камгалаткыны алдыган.

СЭКП-НИНГ XXII СЪЕЗДИНИНГЕ АЖАЛДАР КЫЛДЫР

Комсомолчу-аныктарның бригадазы

Съезди ажалтынарына чедир

Улуг-Хем районун «СЭКП XX съездин» колхозта көдөз ма- газиниң эргелекчи Никитиниң бараан саарылгазын чыл планын 114 хуу күсөйтөөн. Никитиниң райондан бараан алырда чоңунуң чыгымы, негеделерин барыма- лаап ап турарында саарылга чо- на магазинге чыдар бараан че- рле чөк болур.

Сүт-Хөл районун «Бора-Тай- га» колхозунуң туугу ыкыы белекээр бригадазы 300 кубометр ышкы белекээр тургаш 337 кубометрин кезип белекээр, орун агынче үндүргөн. Ышкы белек- елеринде ажалдап турар колхозчу- лардан Маалдыр, Мартаа, Өлөй- оол, Деге, Тоортай олар ажал нормазын 150—200 хуу чедир күсөдөй турарлар.

Бай-Тайга районун Сталин аттыг колхозунуң эш Байыс- ланга уурткан туугулар бри- гадазы XXI съездин ажал- тынарына чедир туугу мате- риалдары белекээр планын куу- садирин хүлээнгенер.

Кызыл-Хавак устогунда Соло- довниковтуң ууруткыны комсомолчу- аныктар бригадазы СЭКП-ниң ээл- чөк XII съездинге уткыштур бидүрүлгенин хун оналдаан кү- чөшпөшөөн, пландан дөшөөр кижиги бүрүзү бир-бир тоноа көмүрү ка- зарын хүлээнгенер.

Совет кижилериниң материалдык байдалын улам бедир 1959—1965 чылдарда СССР-ниң улус ажал-агыйн хөдөлдөргөниң ко- роль чуратайларында база бир кал соруга болуп турар. Коммунист тургузушкунуң бо кайгамчык улуг программасына сорук кирген кызыл-хавакчылар бидүрүлгенин чыл планын ноябрь 25-те 130 хуу күсөйтөөшөөн, 500 тоноа көмүрү пландан дөшөөр казып үндүргө- нер. Участок начальниг эш Мон- густун чугаалап оларын болза: хүндө 8 шак ажалдап, разряд ба- рымдалаан 31 рубльди ажалдап ап турган бис. Эрткен чылдан бөр шак- терлар 6 шак ажалдап, разряд бөз- гөзүр хун бүрү 51—65 рубльди док-

таалма шалың кылдыр алыр арга- ыл болган. Бөдүгү совет кижилер дугайында сатып чооашкы- ны дөш, төзөөн Коммунист пар- тиясыка, Совет чазавыска четир- диле, СССР-ниң Министрлер Чөвү- лелиниң шийтирилгенин шахтер- ларың материалдык амыдыраты улам бедир деп чүзө бистин кижиги бүрүзүгү сеткил сагыжын өөрт- түп турар. Чүз дөзгө, бо чаз чыл- дын январьда разряд барымдалаан, бидүрүлгө оналдаан күсөйтөө- нинге хамаарыла чока, хун бүрү 51—65 рубльди доктаамал ажал- дап алыр бис—деп, ол бадыйлаан. Оң тодарай чиктерин көргү- зөргө, дузалачы ажалчынын моторист Фая Середкина айда 380 рубль ап турган, ам оң шалыңы 700 рубльге чедир өскөн. Ол ышкы сме- на мастери Ширев, участок началь- ниг Монгун оларын шалыңы 84 —95 хуу чедир бөдөөн. Даш буза темпигиниң Даба 1200 рубльди ай- санында ажалдап ап турар.

Шахтерларын материалдык амы- дыраты улам бедөөн тудум, ботта-

рының чедилкиниңер улам-на быгылап, комсомолчу-аныктар- ның бригадазы коммунист күш- ажалын бригадазы атты чедир алыр дөш күженишкениң ажал- дап турар. Ол бригада январын баштайгы чедир хонувун бидүрүлгө планын 120 хуу күсөйтөөн.

Элегес шахтазында бар чамдык четпестерин демдөөргө чүзүлгө. Чамдыкта электр энергияны үстүр, смена ажалында шалыктыг чорук- тар бар. Ол ышкы Кызыл-Хавак устогунуң белекээр Элегес-Акс суур аразына ажалчынары сөртүрү ав- тобустун чолаачыны Сычевтуң бу- руузу-биле ийи сменаның ажалы шүүт үзүлгөн тазарыла бар. Ша- лыктыг четпестер чүзө комсомолчу- аныктар бригаданың ажалыга багай саялдар тазарыштыр турар эвес, харын шахтанын нинти ажи- лында улуг шалтык болуп турары бидириг.

Шахта өргөлөли комсомолчу-а- ныктарын көдүрүшүгүн дөткөн, оларын эгелекчи чоруну шахта- ның бүтү ажалчынарына непе- редир чүзүлгө.

Колхозтун кыштагларында

МӨРЕН. (Телефон-биле). Мал ажи- лынын өд-ле харысалгалыг үзөп кыш болур. Бо талазы-биле белекпейи Эркин районда «Мөрөн» колхоз багай эвес организастван. Уурутканын кошпаандан өрткөн кышын илерөөн четпестерин бөдүр- бас соруга-биле колхоз баштаар чери болгаш парторганизация боттуг хөмчөлдөргөн алган. Чаз кайылар- нын немей туткан, эрги кыштаглар- ын чотур өйүлө септөөн, мал ажалында дүрүлгөзүгө килерин быгылаан.

Амгы үгө колхозтун шээр малы 43, мыйыстыг бода малы 11 кезек черлерде кыштаган турар. Ол ыш- кам чыгы бага теве таарымчалыг оларда. Колхоз даргазы өш Ай- дын-оолдун редакцияга динчатын бола:

— Малдык байдалы өкч. Хар чу- лы, сөөк биче болгандан бистин малдыс ажалында шүүт оларда, Саалдаа 40, база төртүр четкен иктерге силос болгаш өскө-даа не- меде чечнери берип турар. Ол ышкы арып баскыртпас соруга- биле 800 ажык хөчө, дөтө болгаш бөдүрүлгелерин база ситендир турар.

Эрткен чылдарда колхозка не- меде азы олар солуп көжөр кыштаглар чедилгес турган, ол негедө ам хандырткыган. Күзүн 250 тоноа ажык ситенин кыштагларда чедир- ген. Фермаларга ситен болгаш мал- дың өскө-даа чөм кулаарынын тургу- зар, оларын чөп ажалгаар талазы- биле колхоз баштаар чери чүзүлгө кичээнге салып турар.

Болхо 1958 чылда күртөгө мал ажалынын өт, сүт болгаш дүк продуктуларын белекээр талазы- биле алган хузаагелерин хуусаа бетинде ажык күсөйтөөн. 1957 чыл- да күртөгө 10 тоноа дүктү сатаан, а өрткөн чымын оң 9 тоноаны хөй- тү килерген. Бо чымын хөй бүрү- зүдөн 2 килограмдан күдү эвес дүктү кыргып алырында колхозтун малчынары бүтүрүлдү.

Малдык эери оң чаш төзүп ме- дил алырында. Семис, хур чыл аш- кан малдыч чүзө продуктулаш бөд- ир болур эвес, оң чаш төзү бот- кур, дүргөн малдыкка болуру ажалдык практикамы улам-на бөзү- реткен. Январын 5-ке чедир 235 хөй төзөөн, оң хураганнары шүүт ме- дил.

А. И. Микоянның АКШ-та чоруп турары

БЛИЖЕНД, 8. (СЭТА). Близенде «Юнион клуб» ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлөшүмү Даргазынын Бирги орамында А. И. Микоян аялдар кыдыр эртенги шайлааган тургускан. Аял Орайо штаттың бүгү аял-иши кижилери-төвү Близенде туруп турар улагу-улагу улагу, садыг болгаш транспорт компанияларынын президенттери, балкаларын директорлары, тус черинч солундарынын ээлери болгаш хей-нигитин таласектилерин белгенер.

Эртенги шайлаага чүве чүгээ-лаан Сайрус Итон совет эртемни-чаа улагу чедикшиинери-биле Совет Эвелелинин аалчыларына байч черегин. Хүнүу долгандыр өртөк-сейже үнү турар чаз планетаны салым үндүргенин бүгү делегей ам магадлп турар деп ол чүгээлаан. «Эртеде болгаш улагу чедикши-инери ол хире магадандыг күчү-дүг Совет Эвелели-биле бот-бот-тары баштары чедип алырынчы чү-гулазын «Юнион клуб» чыгылган АКШ-тың салды-үлөтүр бот-бот-тарынын таласектилерин ол булу шык-шык медеп билер» деп бүзүрелин Сай-рус Итон илереткен. Ол сөстөрүн олтургандар адым чаксаа-кы-вары-биле уткааанар.

Зезон хей ораторлар чүве чүгээ-лаанынч соонда ол А. И. Микоян харын сөзүн чүгээлаан. Ол мынча деп чүгээлаан:

«Бир эвес бөгүн мадаа болган саналдарын күзө-сөртү бистин бүгү харылаадырмынч үндө-нү болган турар болза, ол чорук төөгүе чаз үени аялдар ийик».

Совет күрүне тургустуну турар теге безин В. И. Ленин аял-иш-чи чорукту америкаандар өрө-ни-рин кыйгырганын болгаш совет к-жилер америк улагу оң шынар-ларын вежеде магадлп белгенчи А. И. Микоян салгындарган.

Бис ам чөпчүк кижилер бүзү-үгө олаштыр бүзүрүшкүн талзы-биле американы чедер болган өрттер деп ботуустун сорулга-чыгы салган бис. Бо айтырч талзы-биле ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлөшүмү Даргазы Н. С. Хрущевтин чүгээ-лаан А. И. Микоян салгындарган.

Тайбың догунаашынын эр-гө-жөк чүгээлаанын дугайын чүгээ-лаан дөргү Итонун болгаш эс-сө-дө ораторларын күзө-сөртүп, чүгээ-лаан дугайын чүгээ-лаан. Төзөң чүгээ-лаан эң чаз бергеп, күзө-сө-ртүп ханымын-биле чүгээлаан бөр мен деп А. И. Микоян уламчыл-чүгээлаан. Ол күзө-сөртүп, бис-тин чүгээ-лаан аарамына тай-бың догунаашынын болдурун болу-рун керчелен турар. Уластар ара-зынга тайбын болгаш найра-лдын иделеринде эсөк эң бедик моральдык аял ам чок деп чүгээ-лаан ийик мен. Ол бистин хүне-ринисте ола чүгээлаан. Шаанда чам-дык бир кижилер дайынга байлп,

Бүгү кижилер төрелгетенин чоргааралы

Босикити совет ракетаны салым үндүргөн дугайында дыкыла-ла-ны бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Герман Демократтык Республика-нын бүгү солундарында кичээ-лери-нин төвүндө ССРЭ-нин Эртем-дер академиянын парлалга конфе-ренциясы туруп турар, оң өткөдү бир-ги арындарга дараа-лаа аттар-би-ле парлагылаан: «Техника-нын депшигелерде кызыгар чок» («Нейес дечелган»), «Хүнү-чү эске системаларынч кирип черлер ам берге айтырч эвес болган» («Нейес дейт») болгаш оң-дээ «эске Совет ракетаны салым үндүргөн дугайында немец болгаш дагы-ч эр-темдериниң хей салым чүгээ-ла-ны солунар парлап турар. Эр-тем-деринч немец академиянын пре-зидиумун ССРЭ-нин Эртем-дер академияныч чоруткан телеграм-маларына Герман Демократтык Рес-публиканын эртемдеринч болза баштайгы кылымал планетаны че-дикшииниң салым үндүргенин бол-ган оң улагушкуну холбоштор совет эртемдерге болгаш техник-терге байч чедирп турарлар. Со-вет Эвелелине эртемни болгаш тех-никанын хөгүдүлгенинч онза бедик денчедип болуп турарын ол че-дикшиин керчелен турар дөргөн олар демделген турар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Совет эртемни чедикшиини бүгү-ле черлерде магадлп болу-ган турар дөргөн Исламда «Тыдвалыны» солун демделген. Исламдык найысылал-Рейк-кык совет аял-иш черинче теле-граммалар кирип үргүчүлөшкөн, оларда совет эртемни болгаш тех-никанын бүзүрүшкүн талзы-биле салым үндүргө-ни бүгү делегейниң парлал-ган калбаа-биле тайлабыраан үрү-гү-лөшүм болуп деп солун айтылган. Социалдык демократия турарында алдыга, босикити совет ракетаны чедикшиини-биле салым үндү-ргө-ни бүгү Болгария ханымы-биле солунган турар. Совет эртемни-ч болгаш техниканын чаз улагу тил-делгезин сеткал ханымын-биле чүгээлааштай турар булун чүрттэ чок. Бүдүрүлгелерде, аял-ган болгаш өрөдиге черлеринде, чер аял-ишын куш-аагыч коопе-ратив аял-агыларында митингилер болгаш хурадалар болуулар турар болгаш аларын кижилерини Совет Эвелелинин коммунистти-партиянын ТК-ында, Совет чаз-ла, совет эртемдерге болгаш тех-никтерге, бүгү совет улуска бай-лыг телеграммаларын чорудуп ту-рарлар.

Хөгүлүг каникулдар

Областың школа-чыларын кышкы кани-кулдарын хөгүлүг бол-гаш културлуг эр-ти-рип турарлар. Олар-нын ойнап холгө-лө-ринге бүгү таарымчалыг байдаларын тургус-кан. Албан черлерин-ге, бүдүрүлгелерге болгаш школаларга чаз чыл ёлкаларын хөг-лүг болуп эртен. Соок дымзы-даа болза катокка урулар үр-гү-лүч чыгылар. Кы-зылдың чок каны-зында хар-биле шып-тыг чараш чаагай чурумаларга хаа-ла-га аралар чорутка эки-ле болду ийин.

Октябрь кудумчу-зунда уруларынч чун-гууларынга таарым-чыл кылган черге улут-даа, биче-даа урулар черле үзүлөс.

Областың национал-ши театрында шко-лачыларын кышкы каникулдарын үе-зинде эге класстыа

Понерлер бажы-ныга октябрьларга, бичин болгаш эл-ди уруларга болгаш хоорайынч пионер ак-тивчилерге чаз чыл

Чурукта: Кызылдың Октябрь кудумчузунда чунууда.

Фото биле сөзү В. Лукутову.

руу-биле анык амы адны хейнүк караванга басыртылган.

Бадыймаа ам 21 харлыг. Оон алаа Михаил оон дөрт хар улуг, олар кады чурттаа-ла үр болааннар. Бадыймаа-биле өлгөндүрүнч мур-нунда Михаил бүдүрүлгө черинч мурнакчы аял-ишчилеринч бирээ-нинге санадыч, оң аял-иш тур-ган. Морал талзы-биле булутан Бадыймаа-биле кады чурттап өгө-лөшкөни соонда оң аял-иш чамы-чонгус эскерилген.

Бадыймаа-биле кады чалгыс ө-бүлө болуп, оон ийди чурттап аял-иш даваа тур мен деп чүвени Михаил билген болгаш оон адырын алар дөрт ийи улаа орадыжымын кылган. 1958 чылда калып кал-ган, карап аял-иш чурттаа-ла Бадый-маа соондаа сүрүп чоруткан.

Кызыл барып чеккен, ала «сөө-гү сөзү» берип турган, ээлдирип алган. Сөзүн ээлээр кижилер оң бөр бе? Аял-иш эрл оруу-биле үргүчүлө-нч өгө-лөш. Черле чеже шыадыр бөр, чоктоа чаз Михаил баа деп чорутуу ужура таарымшан. Бадый-маа алаан өткөш, оң бүгү-ле кет-кен хейн уштуп алган, олургаа бажынынч солгаларын буза шы-кылаш, болуңу кирган алаанынч өө-нө барып олурп алган. Кышкы соондаа калчал Михаил кал хө-пукта бажынар кезин чораш, а Бадыймаанын өөндө барып хоргал-ын берген.

Бадыймаанын эелчелгил аял-ишчилер, дааш-ишчилер ам ол өгө-лөшүлүм турар. Ийди кижилер хей-нигити өршөвсө болгаш аял-ишчилеринч дугайында ону шыгым-чүрү шаар ужурут.

С. ОЧУР.

Редактор Н. С. ШОЙГУ.

«СОВЕТ ЭВЕЛЕЛИНИН КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫ—СОВЕТ УЛУСТУН УЛУГ ТИИЛЕГЕЛЕРИНИ ОРГАНИЗАКЧЫЗЫ» ДЕП ТЕМАГА

ЯНВАРЬ 12-ДЕН 25-КЕ ЧЕДИР

УРАН-ЧЕЧЕН КИНОЛАРЫН ФЕСТИВАЛЫ БОЛУР

Кызылдың экранына мындыг киноларын дөргөтөр:

Тисса хемде Улуг амыдырал (ийги кезеэ) Улуг амыдырал (бирги кезеэ) Чаа эрине Чүүден-даа үнелиг

Чер болгаш кижилер Нийи кижиге... Дайынчы оруктарында Эске төрөл Мында чурттап турар бис Боттарынч холу-биле Ховуа хадынар

ОБЛАСТЫН КИНО ТАРАДЫР КОНТОРАЗЫ.

Кореяның көдээ черлериниң хевири чаартынып турар

ПЕНЬЯН, (СЭТА). БУР-да чө-чү-ку 1—2 чылдарда көдээ суурларын элестиргилери дөп бүгү улустун димчөөшкени калбарып турар. Парламентке меделеп турарын бө-гү-дүр адыга, амгы үеде чурттуң та-раачын аял-агыларынч 49 хуу-зу элестирин аялган турар. Электри күжүн көдээ аял-агы та-

лазы-биле чүгү-бүгү аялдарын ме-ханнизацияга улаш-ча калбаа-би-ле аялган турар аларган. Көдээ черлерин электржилеринч сорулгазын боттарын-биле рес-публиканын бүгү-ле черлеринде кө-дээ аял-агы кооперативтеринч күштери-биле улагу эсөк электри станцияларын түдүп турар.

Чаз куба чазакты Куба респу-бликанын хойлу бөзүр чангыс-ла чазда ол ден хүлөп өөр дугайында дилгиз президент Мануэл Уру-тия баштаа Кубаның чазда элөң хей чурттарже, оң иштинде Аме-ри-

канын Каттишкан Штаттарында ал-бан бөзүр-биле чурткан. Кубаның чаз чазан Венесуэла хүлөп өрө-ни-нин дугайында оң албан бөзү-дү-мде меделегенин Ассоциатед Прес-агентелинин корреспондентиз Каракастан димнаткан.

Американын Каттишкан Штат-тарында Кубаның чаз чазан хүлөп көрүңүч перспективанын бөрүү пашаа база ол чазакты хүлөп көр-күдүр ону чыгарын орадашпы-наан, америк парлаага болза чам-чы-тыл мурнууда Куба америк ка-питал салымшынарынч салым чо-лу дөш АКШ-тың чагырыкчы бө-зү-

турган остарын адаанда Владимир Сувков кино тырттырын үр-гү-чүлөп турда, кудумчуга бир совет дайынчы балыглаттыр, алаа дүз көргүзери-биле бажың адаага хо-руп турган кижилерин аразын-дыр немек уруг манаш чедип элор, Сувков ону кинога тырттын алыр дөш алаа чедө бөрдө, хайлыг аял-иш таваржы бөр. Алаа ол кинога тырттырган чүгү-н өөргө дачы-дар. Мичаллажок тилгелерин бай-рылзын ол көрбөп бөр. Оң ду-гайын дайынчылар хомудалды-биле чүгээлааш артып каар, эки-ниң күзелин эгезинде чүгээлаа-ныс кино оператор Крыленко (ро-лянда артист Ю. Киреев) күүсөдү кириштер.

Кинода кол чүве болза дайын-чыларын совет кижилеринч Тө-рөң турт дөш, чон дөш маадырлыг медесин, оларынч калгычкы па-триотизмин, көргүч чок чоругу, аял-иш калды-даа үеде бот-бот-тарына дуулажылаан көргүсөп болур. Мында болуп турар хей-хөй болушкунарын дайын чө-нө-н бистин кино операторларыныс тырттырганы кино журналдарын-да алган узурунда көргүч олар-ны улуг сонургал-биле көр. Ша-кындыг кино көргүчүдөргө сонур-ганчыг болуру чүгээлаж.

Ш. САЛЧАН-ОЛ.

«ДАЙЫННЫ ОРУКТАРЫНДА»

Ала-чурттуң Улуг дайыннын хүнеринде дайынчылар улуг эрес маадырын-биле тулчуп турган совет дайынчыларынч кижелер чү-ве чөк эрес-дидин чоруктарын до-кументалдыг кинолар кылдыр тырттар дөш эвөш эвес кино опе-раторлар мырыңды тулчушкунун шалеринге чоруп турганнар. Ий-дылгарынч бирөөнүнч эрес-дидин, шуудуру болгаш мога-шылг чок аял-иш чорудулазынч дугайын «Дайынны оруктарында» деп өң-үг, чаз уран-чечен кинода көр-гү-зүп турар.

Бо кинонуң кол маадыры кино оператор Владимир Сувков (ролянда артист А. Кузнецов) болуп ту-рар. Оон-биле кады кинода Ала-чурттуң Улуг дайыннынч үезинде кино операторларынч фронттарга тырттырганы кино-журналдын ба-за кийргезин.

Блюнов эгезинде ужу кыдым эсө-лөсө делгектерде дайыннын үргөдү каан чүдүлгө, оң бооп турган чамдык черлери көстүп көр. «Тилгеле, Тайбың! Тайбың!» деп унвер байрлаалды-биле чапкыла-нып турар. Бичин немек хоорайжы-гаштын кудумчуларына танкалар-дыг, кыры үзгетин машиналарынч чүс-чүс кижилер ол сөстөрүн катап-тап турар.

Ур чылдарда дайындашкан, ту-

чүктөш, Сувков дайынчылар-биле кады тулчушкун шалгыч чалг чоруттар. Ол чоруп ара бичин док-тай бөр. Ичтин Сувков танка аял-иш бөзүлгөсүнч командир лейтенант Муромцев (ролянда ар-тист М. Соловьев)-биле танкада бөр. Бүчүгү тулчушкунун шал-гыч Сувков баа турар. Фамис-теринч танкаларынч бөзүлгөсүнч өртүндүр болаашынан турарлар.

Ол хүн Сувков чүгүе чалгыс бо-лушкуну тырттын алыр аргалыг болган. Ичтин алаа дайынчы Мар-ян өлүктөн, мичаллаж оң орун-га чашыр снарядтар дачыдыр бөр киж чок апарган. Лейтенант Муромцевтин дайынчылар аял-иш черлерин эртиншан, дайынчыларынч алаа улаа халлашынарынч олтур-шап көр. Оң соонда бомбалааш-кынынч, болаашкынынч линкор-рошкынч олтурал, тулчуш-кунуар оосай бөрдө, Сувков та-ка адыччылар-биле байрлашкан чоруттар.

Дайынны чылдарында оператор Сувковтуң үргүчү тулчушкун шалеринге солдаттар-биле кады чоруп, оларын кинога тырттын ту-рарын көр бис. Илангыя оң 1942 чылда Кара далайга Севастопольдү маадырлыг камгалакчыларынч аразынч келген, оларын кинога тырттырып, дайыннын баштайгы

Устүндө чүгээлааныс бичин немек хоорайжыгашка ол бүгү чүдүдөр көстүр. Шууган дег чаз

РЕДАКЦИЈНЫ АДРЕЗИ: Кызыл, Шетинин кудумчу, бажы № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторнун 3—62, редакторнун култура болгаш амыдырал кидилерин 4—98, партияж амыдырал, пропаганда, үлөтүр болгаш транспорт, көдээ аял-агы кидилерин 3—68, чага кидилерин 3—65.

КУЛТУРА ЭРГЕЛЕГЕНИ ТИПОГРАФИЯМ.

ТС—00612.